

Let's go CS3

In een nieuwe aflevering laten we u zien hoe u locomotieven zonder mfx-decoder in de loclijst opneemt en meervoudige tracties aanlegt.

Alles onder controle: De CS3 beïnvloedt alle niveaus van de modelbaan, zowel de locbesturing als alle modelbaanfuncties. Ook processen als de integratie van oude locs zonder mfx-decoder en het aanleggen van speciale constellaties zoals meervoudige tractie lukken snel en zonder problemen.

Het inrichten van een mfx-loc is zoals bekend de eenvoudigste taak bij het aanleggen van de loclijst in de Central Station 3. Alle benodigde instellingen worden automatisch overgebracht naar de CS3. Alleen bij individuele veranderingen volgens de eigen voorliefdes moet men eventueel zelf actief worden. Hiertoe behoort bijv. het veranderen van de aanduidingen in de loclijst voor de afzonderlijke locomodellen. De meeste modelspoorders zullen de voorkeur geven aan de identificatie met het bedrijfsnummer bij de verschillende modellen. Maar ook elk ander criterium kan hier worden gedefinieerd en door het invoeren van gewenste namen voor elke afzonderlijke lok worden toegepast. →

Belangrijk: Afgebeelde screenshots in het Duits. Programma echter ook verkrijgbaar in het Engels, Frans en Nederlands.

Overzichtelijke menu's: Na het kiezen van de menuoptie "Bewerken" in de loclijst van de Central Station 3 is de functie "Locs toevoegen" beschikbaar voor het handmatig toevoegen van locomotieven en het aanmaken van tracties.

1 Handmatig aanleggen van MM- en DCC-locs

Naast de mfx-locs hebben veel modelspoorders ook nog oudere modellen met een MM- of MM2-decoder in hun locvloot. MM is de afkorting van “Märklin Motorola”. Het gaat om het gegevensformaat dat door de firma Motorola is gedefinieerd en dat de basis vormde voor de Central Unit 6020 van 1984. Mogelijk met dit formaat zijn:

- 80 verschillende locadressen
- 256 magneetartikeladressen
- 1 schakelbare locfunctie

Om ook voor Spoor 1 de M-wereld open te stellen en aanvullende speelmogelijkheden te integreren, werd in 1993 de Control Unit 6021 met een uitgebreid MM-formaat ingevoerd. Dit wordt ook als MM2-formaat aangeduid en heeft de volgende belangrijke aanvullende eigenschappen.

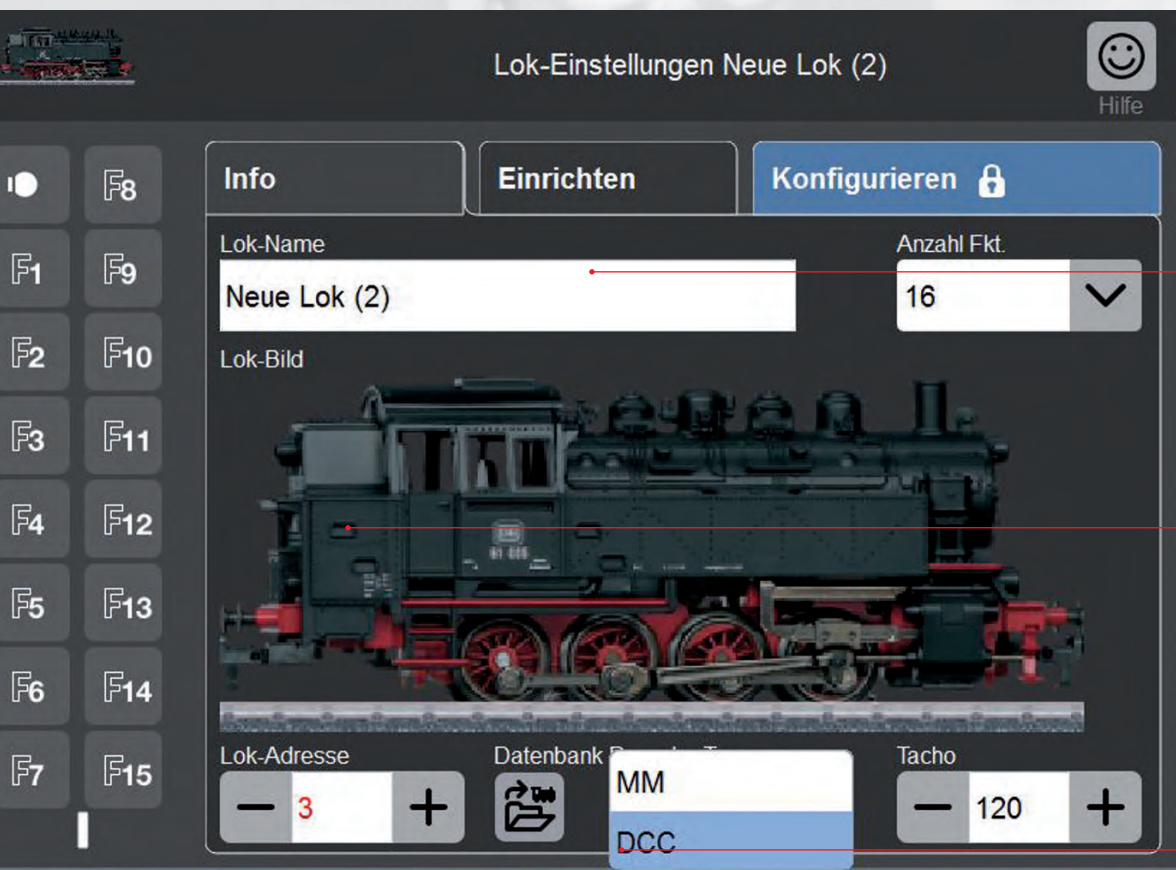
- Evaluatie van een rijrichtinginformatie
- 5 schakelbare functies

De vanaf 2004 ontwikkelde fx-decoders, die ook dit MM2-formaat gebruiken, bezitten als bijzonderheid de eigenschap dat ze maximaal 255 en niet slechts 80 verschillende adressen ondersteunen.

Er zijn nog steeds twee verschillende methoden om deze locs met een MM-decoder in te richten. Alle relevante gegevens worden handmatig aangemaakt of er wordt gebruik gemaakt van de geïntegreerde database. Daarin zijn de fabrieksinstellingen opgeslagen van bijna alle ooit vervaardigde digitale locs van Märklin met MM- of MM2-decoder. Bezit u een model waarbij een MM-decoder achteraf werd ingebouwd, blijft alleen de handmatige manier over. Twee gegevens moeten worden ingevoerd:

- 1 Het adres van het model
- 2 De naam waarmee u het model in de lijst kunt identificeren

Indien gewenst (eventueel ook later) kunt u overige details instellen, zoals de afbeelding die bij de loc wordt weergegeven, het aantal en de symbolen voor de afzonderlijke functies van deze loc, enz. Juist voor modellen met een c80- of DELTA-decoder is de potentiële simulatie van de aanrij- en remvertraging een interessante optie. Dit leidt tot een equivalent gedrag van de loc, zonder dat de decoder zelf deze vaardigheid bezit. Alleen in remgedeelten met rembouwstenen is deze simulatie vanwege het principe niet actief.

Met de menuoptie “Loc toevoegen” wordt het hoofdvenster voor de invoer geopend. De naam van de loc en het aantal schakelbare functies kunnen worden ingevoerd.

Loc-afbeelding: U kunt de bijbehorende foto uit de beelddatabase laden of eigen locafbeeldingen importeren.

MM of DCC: In het uitvouwbaar menu “Decodertype” kiest u de aanwezige decoder.

2 Aanmelden via de database

Zo eenvoudig neemt u locomotieven in uw loclijst op: klik onderaan het scherm op het met “Database” aangegeven symbool en er wordt een zoekvenster (zie afbeelding onder) geopend. In de database zijn meer dan 1.000 Märklin locomotieven opgeslagen.

Klik op het loepsymbool en er wordt een toetsenbord weergegeven. U kunt vervolgens het artikelnummer van uw loc, de typeaanduiding of het bedrijfsnummer invoeren. Het systeem begint onmiddellijk met zoeken.

Voor het instellen van de modellen uit de interne database moet u het artikelnummer van het desbetreffende product kennen. Met dit nummer kunt u vervolgens de vermelding in de database zoeken en selecteren. Bij de opgeslagen gegevens is het adres ingesteld dat het model in de fabriek gekregen heeft. Mocht dit gewijzigd zijn, moet deze handeling nog handmatig worden uitgevoerd.

Aanwijzing: Bij het instellen van de MM-modellen wordt geen verschil meer gemaakt tussen MM-decoders met codeerschakelaar en programmeerbare MM-decoders. Wat de digitale opdrachten betreft zijn beide versies toch al identiek. Het programmeren kan bij de MM-decoders altijd worden gestart. De opdrachten voor het opnieuw programmeren van de decoder kunnen echter door de decoders met codeerschakelaar nog steeds niet worden uitgevoerd. Let er ook op dat deze programmeermethode niet door alle andere merken bij MM-decoders wordt gebruikt. Deze decoders kunnen daarom niet op deze manier met de CS3 opnieuw worden geprogrammeerd. Heeft u een model met een DCC-decoder? Dan kunt u ook dit het best handmatig instellen. →

Loc-kaarten gebruiken

Als u handmatig ingestelde modellen bij meerdere systemen gebruikt, bijv. thuis op uw eigen baan en op een baan van uw vereniging, is het gebruik van loc-kaarten een interessant alternatief. U stelt de vermelding voor dit model eenmaal in op een van beide systemen en slaat de gegevens vervolgens op de loc-kaart op. Deze gegevens kunnen daarna eenvoudig door elk ander systeem met loc-kaartlezer zoals de Märklin en Trix Mobile Station 2 en 3 en de CS2 en CS3 worden overgenomen. Deze loc-kaarten zijn onder artikelnummer 60135 in het Märklin-assortiment verkrijgbaar.

Praktisch: Met een loc-kaart (art. 60135) kunt u de gegevens van een loc gemakkelijk overbrengen naar een andere digitale centrale of Mobile Station – erin steken en klaar!

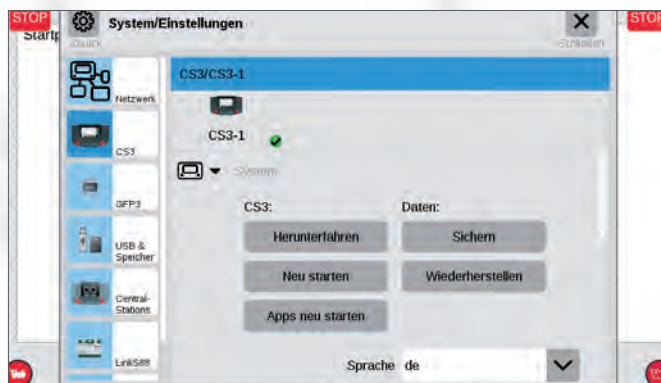
3 Overname van de gegevens van de CS2

Kies menu-optie “Systeem”: U kunt uw loc-gegevens (en gegevens van magnetische artikelen) met een usb-stick zonder problemen naar de CS3 importeren.

Of heeft u het model al op een ander systeem ingesteld? Als dit systeem een loc-kaartlezer bezit, kunt u natuurlijk op deze manier de gegevens overbrengen.

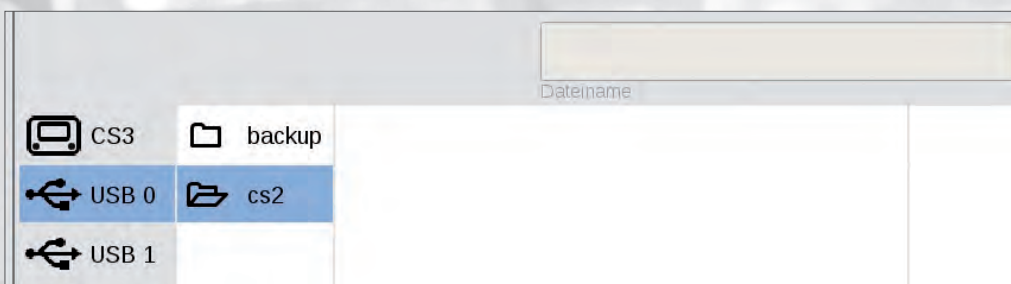
Heeft u tot dusver een CS2 gebruikt en wilt u de volledige daar ingestelde loc-vloot op de CS3 overnemen? Dan dient u op de CS2 een back-up van uw gegevens op een usb-stick te maken en de gegevens via de stick in de CS3 over te nemen. Met de CS3 is bij een aangesloten usb-stick de maximale gegevenshoeveelheid niet langer beperkt tot 8 GB, zoals bij de CS2. Als u de usb-stick echter ook met de CS2 wilt gebruiken, moet bij deze transac-

tie deze grens worden aangehouden. De opgeslagen gegevens kunnen daarna zonder problemen door de CS3 worden overgenomen. Dit geldt natuurlijk niet alleen voor de loclijst, maar ook voor alle andere gegevens die u in de CS2 heeft opgeslagen.

Maak regelmatig backups van de Central Station. Geef het aangemaakte gegevensrecord een naam waarmee u het eenduidig kunt identificeren. Een dergelijke back-up kan men ook reeds bij een nieuwe CS2 of CS3 uitvoeren. Dan schept men een basis waarnaar men op elk moment weer kan terugkeren. Ook voor ingrijpende manipulaties in het systeem, zoals het uploaden van vreemde gegevens, enz. dient men steeds eerst een back-up uit te voeren om bij eventueel optredende problemen te kunnen teruggrijpen naar de stand voor de uitgevoerde werkzaamheden. Back-ups kunnen extern worden opgeslagen op een usb-stick of intern in het apparaat. Bij het opslaan op een usb-stick kunt u deze gegevens ook op een computer nog een keer opslaan.

Als de usb-stick is aangesloten, verschijnt het bijbehorende symbool in het menu van de CS3. Naast de aanduiding van de ingang worden ook de namen van de bestanden op de stick weergegeven.

Tip: Back-up maken

Maak regelmatig backups van de Central Station. Geef het aangemaakte gegevensrecord een naam waarmee u het eenduidig kunt identificeren. Een dergelijke back-up kan men ook reeds bij een nieuwe CS2 of CS3 uitvoeren. Dan schept men een basis waarnaar men op elk moment weer kan terugkeren. Ook voor ingrijpende manipulaties in het systeem, zoals het uploaden van vreemde gegevens, enz. dient men steeds eerst een back-up uit te voeren om bij eventueel optredende problemen te kunnen teruggrijpen naar de stand voor de uitgevoerde werkzaamheden. Back-ups kunnen extern worden opgeslagen op een usb-stick of intern in het apparaat. Bij het opslaan op een usb-stick kunt u deze gegevens ook op een computer nog een keer opslaan.

Zeker is zeker: Sla de gegevens van uw Central Station regelmatig op een usb-stick op. Zo kunt u altijd teruggrijpen op uw beproefde gegevensrecord, mocht er iets blijven “haken”.

4 Loks tot een tractie samenvoegen

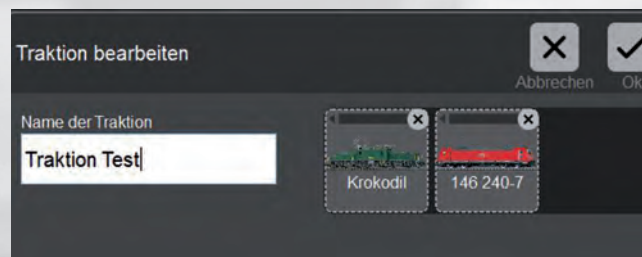
Tracties via CS3 opstellen: De start voor het koppelen van twee of meer locs vindt plaats in het menu "Bewerken" van de loclijst. De locs zijn dan simultaan schakelbaar.

Bij het rijden is er nog een interessante groep voertuigen: de meervoudige tractie. Hieronder verstaat men treincombinaties waarin zich bijvoorbeeld twee of meer locomotieven bevinden die samen de trein trekken en simultaan op de locopdrachten reageren. Maar ook wagens met geïntegreerde functiedecoders kunnen zo worden gekoppeld met een treinloc en bij geschikte verdeling van de schakelfuncties ook met een vermelding samen worden bestuurd.

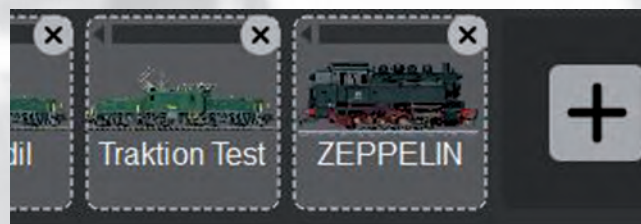
Natuurlijk zou men theoretisch ook meerdere modellen in een meervoudige tractie hetzelfde adres kunnen geven aangezien deze immers simultaan worden bestuurd. In de begintijd van

Als er veel moet worden gesleept, moeten er twee of nog meer locs komen. Probleemloos kunnen met de CS3 tracties samengesteld en geschakeld worden.

Om een tractie aan te maken, trekt u de gewenste locs eenvoudig door met uw vinger te vegen uit de loclijst naar het invoermasker. Voor elke tractie kunt u individuele namen vergeven.

Na de samenstelling en het bevestigen van de invoer (eenvoudig rechtsboven op "Ok" tippen) verschijnt de tractie in de loclijst en kan deze worden bestuurd net als elke andere loc.

de digitale techniek (bijv. bij de Control Unit 6021) werd dit gedrag langs deze weg bereikt. Echter was een apart bedrijf van deze modellen dan niet meer mogelijk. De CS3 regelt dit daarom duidelijk eleganter. Er wordt nog een vermelding in de loclijst aangemaakt waarin wordt gedefinieerd welke modellen met welke functies samen worden ingezet. Nu is het probleemloos mogelijk dat bijvoorbeeld een tweede serie 218 voor een treincombinatie met een daar al aangekoppelde serie 218 wordt geplaatst en aansluitend deze beide modellen samen de treincombinatie trekken. Tot aan het aankoppelen van de tweede loc van de serie 218 wordt deze met de solovermelding bestuurd. Daarna wordt de meertractievermelding voor deze beide modellen benut om deze simultaan te gebruiken. Een ander voorbeeld is een treincombinatie met een stuurwagen waarin een aparte functiedecoder is ingebouwd. Hiervoor kan zeer goed decoder 60972 worden gebruikt. Wordt de treincombinatie met treinloc en stuurwagen als meervoudige tractie aangelegd, verandert de kopverlichting aan de stuurwagen altijd simultaan met de lichtwissel aan de treinloc.

Het rijden op de modelbaan wordt niet alleen gekenmerkt door de besturing van de locs, maar ook door het schakelen van de wissels en seinen. In het volgende nummer is het daarom de hoogste tijd dat we dit gedeelte bij de CS3 nauwkeurig gaan bekijken. //

Tekst: Frank Mayer; foto's: Claus Dick, Märklin

U vindt alle afleveringen van deze serie op www.maerklin-magazin.de